

§ 16a Miljøgodkendelse

Lovbek. nr. 256 af 21/3 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

**Kvægbruget Dronningholmsvej 78,
9690 Fjerritslev**

Godkendelsesdato / offentliggørelse: 8. februar 2018

**JAMMERBUGT
KOMMUNE**

Indholdsfortegnelse

Ejer og driftsforhold	3
Miljøgodkendelsen omfatter	3
Miljøgodkendelse efter Husdyrloven	3
Andre tilladelser.....	4
Retsbeskyttelse	4
Tidligere tilladelser.....	4
Biaktiviteter	4
Husdyrbrugets ophør	4
Offentlighed og høring.....	5
Klage og søgsmål vejledning	7
VILKÅR	8
Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget.....	11
Husdyranlægget	11
Staldindretning.....	11
Husdyrgødning	12
Foder / ensilage.....	13
Lokalisering	14
Faste afstandskrav	14
Landskab og planforhold	14
Energi- og vandforbrug.....	15
Energiforbrug.....	15
Vandforbrug.....	16
Gener	16
Lugt.....	16
Støj	18
Lys.....	18
Fluer og skadedyr	18
Støv	19
Transport	19
Forurening.....	20
Spildevand.....	20
Affald og miljøfarlige stoffer	21
Samlet vurdering af ammoniak tab	22
Ammoniakpåvirkning af natur	23
Egenkontrol	26
Alternativer og 0-alternativet	26
Bilag 1: Lokalisering	27
Bilag 2: Situationsplan/Anlægstegning	28
Bilag 3: Ammoniak fra anlæg og natur	29

Ejer og driftsforhold

Dato: 8. februar 2018
CVR nr.: 25101545
Matr.nr.: og Ejerlav: 9a Kettrup By, Kettrup
Adresse: Dronningholmsvej 78, 9690 Fjerritslev
Virksomheds ejer: Finn Kjærgaard Bach
Ansøger: Finn Kjærgaard Bach
Ansøgningsskema nr.: 201191 Version nr.: 2
Tilsynsmyndighed: Jammerbugt Kommune
Udarbejdet af: Ellen Marie Larsen

Miljøgodkendelsen omfatter

Produktionsareal:

Der godkendes produktionsarealer med dybstrøelse og med fast gulv

Husdyrtype:

Godkendelsen omfatter en fleksibel kvægproduktion med køer, kvier og kalve.

Byggeri:

Udvidelsen sker på adressen Dronningholmsvej 78, 9690 Fjerritslev.

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres to nye identiske kostalde, hver med to malkerobotter. Der etableres et større dybstrøelsesareal i forbindelse med det eksisterende dybstrøelsesområde. Desuden etableres der nye kalvehytter og der gives større mulighed for fleksibilitet i den eksisterende sengebåsestald. Der etableres også en gyllebeholder med et overfladeareal på 1.075 m².

Finn Kjærgaard Bach, Dronningholmsvej 78, 9690 Fjerritslev har ansøgt Jammerbugt kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 16a. Sagen er indsendt den 7. december 2017 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 201191 og supplerende bilag. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Den ansøgte husdyrproduktion overholder husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau for lugt, og vi vurderer, at ændringen kan gennemføres uden væsentlige gener for naboerne. Produktionen overholder ligeledes husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau for ammoniak, og vi vurderer, at driften af husdyrbruget ikke vil forringe naturens tilstand i området. Vi vurderer desuden, at kvægbrugets indretning og drift er baseret på tidssvarende og miljøvenlig teknik, kaldet BAT (bedste anvendelige teknik). Vi vurderer samlet set, at det ansøgte husdyrbrug - med de vilkår, der er stillet - ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at det kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøgodkendelse efter Husdyrloven

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte landbrugsejendom med mere end 100 m² produktionsareal på følgende vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af husdyrbrug § 16a (lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017).

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en sådan måde, at det indebærer forøget forurening, før udvidelse eller ændringen er godkendt af Jammerbugt Kommune.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af Miljøbeskyttelseslovens §§ 41 og 42. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end nødvendigt ved anvendelse af den til enhver tid værende mindst forurenende teknologi eller bedst mulige rensning. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

Andre tilladelser

Eventuelle andre nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse, er ikke omfattet af denne miljøtilladelse. Nybyggeri og ændring af eksisterende stalde kræver en særskilt byggetilladelse.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsens udløber i 2026.

Tidligere tilladelser

Ejendommen har ingen tidligere godkendelse efter husdyrloven.

Biaktiviteter

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen.

Husdyrbrugets ophør

Ved virksomhedens eventuelle ophør, vil stalde blive rengjort og gyllekummerne tømte. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål vil inventar og tekniske anlæg blive fjernet, og bygningerne tilpasset det nye formål. Hvis gyllebeholderen ikke skal anvendes efter ophør, vil den blive taget ud af drift i henhold til reglerne beskrevet i bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.

Det er fastsat i vilkår, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en tilfredsstillende stand.

Desuden er det fastsat i vilkår, at ophører driften af erhvervmæssigt dyrehold skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.

Offentlighed og høring

Ansøgningen blev første gang indsendt d. 5. juli 2017 som en § 12 ansøgning i henhold til husdyrgodkendelsesloven. Ansøger har modtaget et udkast til godkendelse efter § 12 d. 13. oktober 2017. Efter gennemgang af udkastet ønsker ansøger i stedet at få husdyrbrug get godkendt efter den nye lovgivning i § 16a i husdyrgodkendelsesloven. Projektet er uændret, forskellen er at der efter den gamle lovgivning godkendes et antal dyr og efter den nye lovgivning godkendes et produktionsareal.

Den oprindelige ansøgning blev offentliggjort den 27. september 2017. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven blev den 13. oktober 2017 udsendt til høring hos ansøger selv, ansøgers konsulent, naboer og skønnede parter. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 26. november 2017.

Kopi af første udkast blev sendt til:

- Finn Kjærgaard Bach
- konsulent Karoline Holst, LandboNord via e-mail: kho@landbonord.dk

Naboer

- Aggersundvej 175, 9690 Fjerritslev
- Aggersundvej 191, 9690 Fjerritslev
- Dronningholmsvej 74, 9690 Fjerritslev
- Kragholmvej 18, 9690 Fjerritslev
- Kragholmvej 26, 9690 Fjerritslev
- Kragholmvej 40, 9690 Fjerritslev
- Kragholmvej 49, 9690 Fjerritslev
- Korsholmvej 73, 9690 Fjerritslev

Parter

- Husbymøllevej 30, 9690 Fjerritslev (ejer af Aggersundvej 191)

Vejledende konsekvenszone er ifølge husdyrgodkendelse.dk beregnet til 481 m.

Der indkom bemærkninger til udkastet fra en nabo, kommunen har vurderet bemærkningerne.

Kopi af udkast til denne afgørelse er sendt til:

- Finn Kjærgaard Bach
- konsulent Karoline Holst, LandboNord via e-mail: kho@landbonord.dk

Naboer og parter har som udgangspunkt ikke modtaget kopi af udkast til godkendelse efter § 16a i husdyrgodkendelsesloven. De har fået et brev, hvor der oplyses om at godkendelsen gives efter den nye lovgivning i § 16a i husdyrgodkendelsesloven. De har fået en frist på 30 dage til evt. at anmode om kopi af det nye udkast.

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

- Finn Kjærgaard Bach
- konsulent Karoline Holst, LandboNord via e-mail: kho@landbonord.dk
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord – e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V – e-mail: mail@dkfisk.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V e-mail: ae@ae.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnjammerbugtsager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V – e-mail: natur@dof.dk

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>) og til orientering i ugeavisen.

Klage og søgsmål vejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Ansøger
- Enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø samt rekreative interesser som hovedformål, og som har meddelt kommunalbestyrelsen, at de ønsker underretning om afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jævnfør Miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden inden for klagefristen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for privatpersoner og 1.800 for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klager skal være modtaget senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt og offentliggjort på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>), hvilket vil sige den 8. marts 2018. Virksomheden informeres om eventuelle klager, når klagefristen er udløbet.

Eventuelle klager har ikke opsættende virkning for så vidt angår retten til at udnytte tilladelsen, med mindre Miljø – og Fødevareklagenævnet bestemmer andet i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 96.

Denne afgørelse kan i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 101 indbringes for domstolene indtil 6 måneder fra den dato, hvor afgørelsen er meddelt, eller hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

VILKÅR

1. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes som anført i skemaet:

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
Eksisterende stald	2986,9	Naturlig ventilation	6 m	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	912,00
				Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	1338,00
Ny kostald 1	1656,6	Blandet ventilation	6 m	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1000,00
Ny kostald 2	1610,6	Blandet ventilation	6 m	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1000,00
Småkalve	385,0	Naturlig ventilation	3 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	100,00
Sum					4350,00

2. Gødningsopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført i skemaet:

Opbevaringslagre		
Navn	Lagertype	Areal (m ²)
Mødding	Fast	87
Eksisterende gyllebeholder	Flydende	720
Ny gyllebeholder	Flydende	1075

3. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften

Godkendelsens gyldighed

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 6 år efter godkendelsen er givet (d. 8. februar 2024). Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri skal være taget i brug og færdigmeldt til kommunen.

Husdyrbrugets ophør

5. Ophører driften af det erhvervsmæssige dyrehold skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.

6. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.

Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

7. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el og olie/gas.

Vandforbrug

8. Der skal foretages en årlig opgørelse af det vandforbrug, der medgår til landbrugsdriften på ejendommen.

Gener

Lugt

9. Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til lugtgener, der af tilsynsmyndigheden anses for at være væsentlige.

Støj

10. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabo- ejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

11. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støj- målinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovenstående vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Lys

12. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

Fluer og skadedyr

13. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

Forurening

Affald og miljøfarlige stoffer

14. Anlægget skal være tilmeldt den kommunale Miljøbil ordning, for afhentning af affald og farligt affald
15. Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt farligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.
16. Olie og spildolie skal opbevares indendørs på spildbakke, som kan rumme indholdet af den største oliebeholder på bakken.

Ammoniaktab

17. I de to nye kostalde skal der i gangarealet etableres faste, drænede gulve med skraber. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajleafløb. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldene. Der skal foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer.
18. Skraberne skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
19. Enhver form for driftsstop af skraberne skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende.

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

Husdyranlægget

Dyrehold:

Godkendelsen omfatter en fleksibel kvægproduktion med køer, kvier og kalve.

Staldindretning

- Den eksisterende stald har en størrelse på 2.986,9 m², heraf udgør produktionsarealet 912 m² med dybstrøelse og 1.338 m² sengestald med fast gulv.
- Den ny kostald 1 har en størrelse på 1.656,6 m², heraf udgør produktionsarealet 1.000 m² sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb gulv.
- Den ny kostald 2 har en størrelse på 1.610,6 m², heraf udgør produktionsarealet 1.000 m² sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb gulv.
- Småkalveafsnit har en størrelse på 385 m², heraf udgør produktionsarealet 100 m² med dybstrøelse.

Ansøger har redegjort for:

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres to nye identiske kostalde, hver med to malkerobotter. Der etableres et større dybstrøelseshold i forbindelse med det eksisterende dybstrøelsesområde. Desuden etableres der nye kalvehytter og der gives større mulighed for fleksibilitet i den eksisterende sengebåsestald.

BAT staldindretning

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF generelt BAT for svinestalde at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske NH₃-fordampning at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der er nemme at rengøre. En tilsvarende effekt kan opnås i kvægstalde ved etablering af skrabere ovenpå spalter eller ved etablering af fast gulv med dræn med skrabere. Ligeledes kan NH₃-fordampningen reduceres ved skrabere i kanalen hvorved gyllen hyppigt kan fjernes. I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

I de to nye stalde er der valgt præfabrikeret drænet gulve. I de to nye stalde vil gulvet blive skrabt hver anden time for at reducere ammoniakfordampningen.

Jammerbugt kommunes vurdering

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelig teknik er truffet. Og at ejendommens staldinventar og drift med de stillede vilkår ikke giver anledning til væsentlig påvirkning.

Husdyrgødning

Håndteringen af gødning foregår som gylle og dybstrøelse.

Udvidelse af produktionen medfører en forøget produktion af husdyrgødning. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil for husdyrgødning normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel. Dog normalt mindst 7 måneders tilførsel for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af kvælstoffet i husdyrgødningen produceres af kvæg, der går ude i sommerhalvåret.

Husdyrproducenten har pligt til at indsende en opdateret opgørelse over kapaciteten, hvis der foretages ændringer, som har indflydelse herpå, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12.

Pligten efter husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12 til at indsende en opgørelse kan ikke opfyldes alene ved at erklære, at der til hver en tid vil være en opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder. Selv om en godkendelse giver fleksibilitet i sammensætningen af dyreholdet, skal opgørelsen bygge på data om enten det aktuelle dyrehold eller det potentielt mulige dyrehold.

Gyllebeholderne har dykket indløb, og der føres logbog over flydelaget.

Ansøger har redegjort for:

Opbevaring af gødning.

Gyllen opbevares i ejendommens to gylletanke på hhv. 3.300 m³ og 5.200 m³. Tanken på 5.200 m³ opføres i forbindelse med udvidelsen af kvægproduktionen. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). På de to gylletanke etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Der udføres den lovpligtige beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkeligt areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Jammerbugt Kommunes vurdering

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT. Jammerbugt Kommune finder derfor at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Foder / ensilage

Ansøger har redegjort for:

Ensilage opbevares i plansiloer ved ejendomme. Plansiloernes placering ses på bilag 2. Foder opbevares indendørs i lade, hvor fodret også blandes.

Foderstrategi på ejendommen:

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der suppleres med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og protein. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Køerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildeles mælk og korn/kraftfoder.

Redegørelse for anvendelse af BAT – kvæg

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse, er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

Med hensyn til fosforoptimeringen i køernes foder, vil mange fodermidler i praksis have et indhold, der overstiger køernes fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes høje naturlige høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge fosfortildelingen mere præcist, men manglende viden om fordøjelighed af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil. Fosforoptimering ved vægfodring indgår derfor ikke i miljøstyrelsens fastlæggelse af emissionskrav for BAT.

Jammerbugt Kommunes vurdering

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Jammerbugt Kommune finder derfor at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Lokalisering

Faste afstandskrav

Afstandskrav i henhold til § 8 i Lov om miljøtilladelse m.v. af husdyrbrug er overholdt

Afstandsforhold fra staldbygning / gyllebeholdere	Afstand	Afstandskrav husdyrloven
Fælles vandindvindingsanlæg	> 500 m	> 50meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	160 m	>25 meter
Sø/vandløb	> 100 m	> 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	50 m	>15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 500 m	> 25 meter
Naboskel	40 m	> 30 meter
Beboelse på samme ejendom	30 m	> 15 meter

Landskab og planforhold

I sagen ønskes der opført 2 nye kostalde, 2 ladebygninger samt en ny gyllebeholder på 5.200 m³. Stald- og ladebygninger vil umiddelbart blive sammenbygget med den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Størstedelen af de nye stald- og ladefaciliteter vil blive placeret syd for eksisterende bebyggelse. Bebyggelsen vil fremstå som én ny tilbygning på 105 m x 63 m = 6.615 m². Bygningshøjden vil være ca. 11 meter.

Ejendommen er beliggende i landzone. Ifølge Helhedsplan 13 er ejendommen beliggende i jordbrugsområde 5, hvor jordbrugserhvervet skal prioriteres højt, og hvor der kan opføres driftsbygninger og -anlæg til store husdyrbrug, idet store gårdanlæg generelt størrelsesmæssigt spiller godt sammen med de store vidder i området.

Ejendommen er desuden beliggende i særligt værdifuldt landskabsområde. Det er vurderet, at bygningerne opføres i umiddelbar nærhed til den eksisterende bebyggelse, og ikke i væsentlig grad udvisker eller forringer de eksisterende landskabstræk i området.

Derudover er der ikke særlige landskabelige, kultur- eller naturmæssige udpegninger i området.

Jammerbugt Kommunes vurdering

Jammerbugt Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed og at det ansøgte ikke strider mod bestemmelserne i Helhedsplan 13. Langs Kragholmvej er der et eksisterende læhegn, som afskærmer både nye og eksisterende bygninger i forhold til nærmeste nabo.

Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

Ansøger har redegjort for:

<i>FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m³,kg,l)</i>			
<i>Resurse</i>	<i>Nudrift</i>	<i>Ansøgt</i>	<i>Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)</i>
<i>Dieselolie til traktorer m.v.</i>	<i>22.000 l</i>	<i>22.000 l</i>	<i>Maskinhus</i>
<i>Benzin</i>	<i>100 l</i>	<i>100 l</i>	<i>Maskinhus</i>
<i>Smøreolie</i>	<i>50 l</i>	<i>50 l</i>	<i>Maskinhus</i>
<i>Indkøbt foder</i>	<i>700 t</i>	<i>1.500 t</i>	<i>I foderlade og udendørs silo</i>
<i>Kemikalier</i>	<i>800 l</i>	<i>1.600 l</i>	<i>Rengøring til malkning og tank, i malkerum</i>
<i>Elforbrug til lys opvarmning m.m.</i>	<i>300.000 kWh</i>	<i>600.000 kWh</i>	
<i>Drikkevand og vaskevand (drift)</i>	<i>10.000 m³</i>	<i>20.000 m³</i>	

Der er naturlig ventilation i de eksisterende staldbygninger. De to nye kostalde etableres med ventilationsanlæg, for at sikre tilstrækkeligt luftskifte. Energiforbruget er efter udvidelse anslået til 600.000 kWh.

Der er etableret forkøling i forbindelse med mælkekøling. Varmen anvendes til opvarmning af stuehus og køernes drikkevand.

Der anvendes lavenergi-belysning. Der etableres dagslysstyring i de nye kostalde, således at lyset automatisk slukker, når der er tilstrækkeligt dagslys. Der forventes en stor strøm-besparelse med de nye malkerobotter.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Jammerbugt Kommunes vurdering

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT. For så vidt angår energibesparende belysning er det dog først i takt med udskiftning af belysningen at den fulde energibesparende effekt opnås.

Vandforbrug

Ansøger har redegjort for:

Forbruget af drikkevand og vaskevand til drift stiger til 20.000 m³ efter udvidelse af dyreholdet.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget. Kølevand fra mælkekøling (ca. 1 l pr. kg mælk) anvendes til drikkevand til køerne. Staldene rengøres normalt én gang årligt.

BAT vedr. vandforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vandforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Jammerbugt Kommunes vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse unødvendigt højt vandforbrug er truffet.

Gener

Lugt

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30 skal lugtpåvirkning vurderes i forhold til tre kategorier af naboer: naboer i enkeltbeboelse, naboer i samlet bebyggelse og områder i byzone. Der skal beregnes såkaldt "geneafstande" i forhold til hver af disse nabokategorier. Ud fra ansøgers oplysninger om dyreart, staldsystem og produktionsareal beregnes den nødvendige geneafstand. Geneafstandene er et udtryk for, hvor langt der skal være fra anlægget til naboerne, for at lugtgenerne ikke er urimeligt store. Geneafstanden må ikke være længere end den vægtede gennemsnitsafstand.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede geneafstand forøges i sådanne situationer hvis der indenfor 300 meter fra byzone o.lign. samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Der er her ingen andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300/100 meter.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimums afstand (m) – Geneafstanden	Aktuelle afstande (m) – vægtet gennemsnits afstand
Byzone/sommerhusområde	498	2.004
Samlet bebyggelse	294	433
Enkelt bolig	116	305

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle stalde indgår i beregningen. Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Staldafsnit, der er placeret længere væk end 120 pct. af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget, medtages ikke i lugtberegningen. Det elektroniske ansøgningssystem bortskreener automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning.

Nærmeste byzone er Fjerritslev.

Nærmeste samlet bebyggelse er et lokalplanlagt område omkring Han Herred Efterskole ved landsbyen Skerping.

Kragholmvej 49 er nærmeste enkeltbolig i landzone. Enkeltbolig er defineret som følgende: En ejendom uden landbrugspligt i landzone, som ikke ejes af driftherren. Kragholmvej 49 ligger ca. 152 m vest for den nye gyllebeholder.

Nærmeste nabo-beboelse er Dronningholmsvej 74 som ligger ca. 92 m nord for de eksisterende produktionsbygninger. Dronningholmsvej 74 har samme ejer som Dronningholmsvej 78.

Jammerbugt kommune forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Lugtgenerne fra staldventilation kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af stald-

afsnittene og udstyr. Lugtbidrag fra ejendommens gylletanke forventes kun ved omrøring og udkørsel.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedrørende rengøring og staldhygiejne. Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug i området.

Støj

Ansøger har redegjort for:

- *Støjklender på ejendommen er gyllepumper, højtryksrensere, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Desuden kan indblæsning af foder give anledning til støj.*
- *Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette.*
- *Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.*
- *Stationære støjklender er placeret inde i bygningerne.*
- *Der er begrænset støj i forbindelse med flytning og transport af dyr.*
- *Gyllepumper kører ca. 1 gang om ugen.*

Jammerbuft Kommunes vurdering

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er derfor ikke foretaget eller krævet støjberegninger eller målinger i forbindelse med meddelelse af denne tilladelse.

Lys

Ansøger har redegjort for:

Der anvendes lavenergi-belysning. Der etableres dagslysstyring i de nye kostalde, således at lyset automatisk slukker, når der er tilstrækkeligt dagslys. Eksisterende belysning udskiftes løbende til lavenergibelysning.

Jammerbuft Kommunes vurdering

Det vurderes, at driften sammenholdt med de vilkår, der er stillet for belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger har redegjort for:

Det er i ansøgningen oplyst, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse generelt sker i henhold til af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom, samt efter kommunens anvisninger. Der udmuges hyppigt hos kalvene og der anvendes Neporex (eller tilsvarende middel) som larvemiddel til bekæmpelse af fluelarver ved kalvene.

Eventuelle forekomster af rotter bekæmpes gennem den kommunale ordning.

Jammerbugt Kommunes vurdering

I forbindelse med dyrehold kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektiv, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Støv

Ansøger har redegjort for:

De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder.

Jammerbugt Kommunes vurdering

Det vurderes at disse støvkilder ikke kan give støvgener for nærmeste naboer. Dog henvises der til begrebet "godt landmandskab", for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Transport

Ansøger har redegjort for:

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport ad mindre offentlige veje. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Nedenstående ses en opgørelse over transporter i forbindelse med driften af ejendommen:

TRANSPORT TIL OG FRA EJENDOMMEN						
	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr - tyrekalve	110 stk.	170 stk.	----	-----	15-20	15-20
Levende dyr - kvier til og fra hotel	110 stk.	0 stk.	----	-----	12-15	0
Døde dyr	10 stk.	20 stk.	----	-----	10	20
Indkøbt foder	700 t	1.500 t	15-18 t	15-18 t	70	140
Eget korn	300 t	600 t	9 t	9 t	33	66
Gylle	5.800 t	12.600 t	25 t	25-33 t	230	450
Dybstrøelse	500 t	1020 t	12 t	12 t	40	80
Dieselolie	22.000 l	22.000 l	-----	-----	10	10
Tankbil, mælk	-----	-----	-----	-----	183	183
Halm fra mark	338 t	600 t	9-10 t	9-10 t	36	70

Vurdering

Bedriften ligger hensigtsmæssigt i forhold til til- og frakørselsforhold.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af antallet af transporter til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transporter er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener om omkringboende.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således omgivelserne påvirkes mindst muligt.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Forurening

Spildevand

Ansøger har redegjort for:

Afløbsforhold fremgår af anlægstegningen – bilag 2. Overfladevand og vaskevand fra vaskeplads ved gylletank tilledes gylletanken. Der etableres sprinleranlæg for udsprinkling af overfladevand fra plansiloerne. Der er i normtallet for gylleproduktionen indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko. Tagvand fra produktionsbygninger samt stuehus ledes til terræn. Der er ikke sanitært spildevand fra driften.

Forventede mængder af spildevand:

SPILDEVAND				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Mælkerum og malkestald	620 m ³	1.270 m ³	Indregnet i gyllen	
Ensilagepladser	6.900 m ³	6.900 m ³	Udsprinkles	
Tagvand fra stalde	2.580 m ³	5.013 m ³	Ledes til terræn	

Jammerbugt Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er en miljørisiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder, hvorved det udspredes sammen med gyllen, hvilket vil være den miljømæssigt bedste løsning.

Affald og miljøfarlige stoffer

Ansøger har redegjort for:

Affaldstyperne og håndteringen heraf er oplistet i nedenstående skema:

AFFALD		
Affaldstype	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Plads ved stald	DAKA
Landbrugsplast	Container v. plansilo	Harald Pedersen
Papir/nylonsække	Container v. plansilo	Harald Pedersen
Klinisk risikoaffald	I malkerum	Miljøbil Erhverv
Emballage fra sprøjtemidler		Harald Pedersen
Sprøjtemidler		De indkøbte sprøjtemidler bruges op
Spildolie		
Oliefiltre		
Akkumulatorer	Service foretages på værksted.	Værksted
Dæk		
Jern/metal	Ved plansiloer	Produkthandler
Lysstofrør	I værksted	Genbrugsplads
Elektronisk affald	I værksted	Genbrugsplads

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA indenfor 48 timer. Døde dyr ligger nordvest for den eksisterende stald indtil afhentning, se bilag 2. Forventet antal døde dyr fremgår af transportskema på side 18.

Fast affald

Fast affald opbevares i containere ved plansiloerne indtil afhentningen.

Olie- og kemikalieaffald

Der er ikke oplag af olieaffald på ejendommen, da service foretages på værksted.

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler afleveres til den kommunale miljøbil ordning.

Pesticider

Der henvises til anlægstegning (bilag 2) med hensyn til placering af kemikalier samt påfyldning af sprøjte. Indvendig rengøring af sprøjte foregår i marken, hvor rengøringsvandet udsprøjtes på den nysprøjtede afgrøde. Bedriften fører lovpligtig sprøjtejournal hvoraf detaljerede oplysninger vedr. det behandlede areal, afgrøder, anvendt sprøjtemiddel, dosering og dato for behandling fremgår. Journalen føres senest 7 dage efter behandling og opbevares i 5 år på bedriften.

Olietanke

På ejendommen er der 3 overjordiske olietanke fra hhv. 2002, 2003 og 2007 på 1800 liter, 2500 liter og 1500 liter. Forbruget af diesel er anslået til 22.000 liter efter udvidelse af dyreholdet.

Risici, uheld og Beredskabsplan

Mulige risici er utilsigtet udslip af kemikalier og udslip af gylle. Ved etablering af den nye gyllebeholder forlænges et eksisterende stendige, således de to gyllebeholdere er afskærmede op mod den lille sø. Ved pumpning af gylle er der altid overvågning. Der er generator der kan anvendes ved strømsvigt. Der henvises desuden til afsnittet om egenkontrol samt bedriftens beredskabsplan

Jammerbugt Kommunes vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Det er BAT, at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor affaldsproduktionen kan minimeres. Det er kommunens vurdering at husdyrbruget lever op til BAT på affaldsområdet.

Samlet vurdering af ammoniak tab

En ansøgning om godkendelse skal overholde kravet om at overholde BAT.

I ansøgningen er der under de enkelte områder (staldindretning, management, fodring etc.) redegjort for ansøgers valg af teknik. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine- og fjerkræhold fra 2013 (herefter nævnt "BREF"), samt de BAT-blade og teknologibeskrivelser der er offentliggjort på henholdsvis Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside (www.lr.dk) og Miljøstyrelsens hjemmeside (www.mst.dk). I forhold til de økonomiske betragtninger vedr. BAT, er der desuden taget udgangspunkt i de BAT økonomiske beregninger udarbejdet af NIRAS, sammenholdt med Miljøstyrelsens arbejde og udmeldinger omkring vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT.

Kommunens samlet vurdering af BAT

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt lever op til kravet om BAT. Miljøstyrelsen har udsendt en vejledning om "emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)". I skema 201.191 beregnes den vejledende emissionsgrænseværdi til 5.228 kg N/år.

Emissionen fra det ansøgte anlæg beregnes til 5.228 kg N/år og ansøgningen anses derfor at leve op til BAT på dette punkt.

BAT niveauet er overholdt som følge af, at ansøger har valgt at etablere præfabrikeret drænede gulve i de nye stalde.

Jammerbugt Kommune finder hermed, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Udover ovennævnte anbefaler Jammerbugt Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på bedriften. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Ammoniakpåvirkning af natur

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Ifølge ansøgningsmaterialet medfører projektet, at ammoniaktabet fra stalde og gylletanke stiger fra 3.077 til 5.228 kg N/år – svarende til en meremission på 2.151 kg N/år.

Ammoniakpåvirkning af natur

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser er den ammoniakfølsomme natur opdelt i tre kategorier:

Kategori 1: Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 2: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 3: Heder, moser og overdrev som ikke er omfattet af kategori 1 og 2, samt ammoniakfølsomme skove.

Der er via ansøgningsystemet foretaget beregninger af ammoniakdeposition til følgende naturarealer Punkternes beliggenhed fremgår af bilag 3.

Naturareal 1: § 3 overdrev areal 990 m nordøst for ejendommen

Naturareal 2: § 3 hede areal 1.230 m øst for ejendommen

Naturareal 3: Potentiel ammoniakfølsom skov 540 m syd for ejendommen

Ejendommens mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunkterne fremgår af nedenstående skema.

Naturareal	Deposition naturarealer				
	Baggrundsbelastning Jammerbugt	Ejendommens bidrag (nudrift)	Ejendommens Merdeposition (ansøgt drift)	Ejendommens Totaldeposition (ansøgt drift)	Samlet deposition (ansøgt drift)
nr. jf. kortbilag	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år
1 (kategori 3)	14,476	0,1	0,1	0,2	14,676
2 (kategori 3)	14,476	0,1	0,1	0,2	14,676
3 (kategori 3)	14,032	0,2	0,2	0,4	14,432

Beregnet vha. ansøgningsystemet Husdyrgodkendelse.dk. Baggrundsbelastning for Jammerbugt Kommune; kilde: Atmosfærisk deposition 2011, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 30 (2012), Atmosfærisk deposition 2012, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 73 (2013), Atmosfærisk deposition 2013, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 119 (2015), Atmosfærisk deposition 2014, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 163 (2015). Baggrundsbelastningen er beregnet som gennemsnittet af årene 2011-14.

Kategori 1:

Nærmeste Natura 2000 arealer ligger ca. 5 km fra ejendommen. Det drejer sig om "Natura 2000 område nr. 16, Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg", der ligger ca. 5 km mod sydvest.

Kravet om maksimal totaldeposition på kategori 1 natur bestemmes ud fra kumulationsmodellen. Kravet om maksimal totaldeposition er på 0,7 kg N/ha pr. år, 0,4 kg N/ha pr. år eller 0,2 kg N/ha pr. år.

Med henvisning til den store afstand er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbårne ammoniak-belastning i det nævnte Natura 2000-område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniak-belastning af terrestriske naturtyper i Natura 2000-området vil være marginal og en eventuel øget ammoniak-emission fra ejendommen som følge af projektet medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniak-deposition.

Vurdering

På baggrund heraf vurderer kommunen, at ændringen i ammoniak-emission fra ejendommen som følge af projektet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder.

Kategori 2:

Der er indenfor 2000 m ingen arealer med kategori 2 natur.

Vurdering

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må der max være en totaldeposition på 1 kg N/ha pr. år på kategori 2 natur.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at ændringen i ammoniak-emissionen fra ejendommen som følge af projektet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter

Kategori 3:

Der er beregnet ammoniakdeposition til 3 arealer med kategori 3 natur.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav når merdeposition på arealet er mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Vurdering

Merdepositionen i naturpunkt 1, 2 og 3 er under 1 kg N/ha pr. år. Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal der ikke stilles krav her.

I forbindelse med sagsbehandlingen har Jammerbugt kommune udarbejdet en § 3 afklaring omkring en sø og to mosearealer i nær tilknytning til adressen. Arealerne er besigtiget d. 9. oktober 2017:

Undersøgelser

Der er én sø vejledende registreret umiddelbart vest for staldbygningen på adressen.

Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at der er tale om en mindre forsumpning i en lavning, der har forbindelse til en gammel skovgrøft. Grøften vurderes ikke at være vandførende, da den var meget tør uden fugtigbundsarter.

Ved besigtigelsen havde forsumpningen karakterer af en højstaude-mose domineret af tagrør med ca. 20 cm vandspejl på det laveste punkt, der var dækket af liden andemad. Andelen af åbent vandspejl er under 100 m² og forsumpningen er max 150 m² og således ikke omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Syd for ejendommen på matrikel 11b Kettrup By, Kettrup er der vejledende registreret to mosearealer hhv. langs den nordlige og sydlige del af matriklen.

Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at de to arealer er beliggende i en granskov med indslag af krat med ahorn, hylde, kvalkved m.m. Der kunne ikke konstateres forekomst af sammenhængende mosenatur, der var generelt en sparsom underskovsvegetation, og arealet fremstod tørt. Pletvist på arealet forekom små, fugtige partier, formodentlig som rester fra gamle grøfter, hvor der stod fugtigbundsarter som tagrør, alm. mjøddurt, mosebunke m.m. Arealmæssigt var disse meget små og opfylder ikke størrelseskriterierne for § 3-beskyttelse.

Ved en efterfølgende gennemgang af ældre luftfotos, har det heller ikke været muligt at konstatere tegn på, at der har været en tidligere forekomst af mose på matriklen. Det vurderes endvidere ikke, at skovarealet kan klassificeres som ammoniakfølsom skov, da er tale om plantet granskov med indslag af krat.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at den vejledende registrering af ovennævnte sø samt de to moser ikke har været korrekt, og at arealerne derfor bør afregistreres fra § 3-beskyttelsen.

Bilag IV arter, Fredet arter eller rødlistede arter

Dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder (Natur 2000-område) eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted ved ejendommen.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der ved ejendommen kan være:

- Odder
- Markfirben
- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander
- Vandflagermus

Jammerbugt Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter, fordi der ikke ændres på vandhuller, vandløb, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder og krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det

vurderes derfor, at der ikke sker fysiske ændringer i forbindelse med udvidelsen, der kan være til skade for bilag IV-arterne.

Jammerbugt Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på den nationale rødliste som sårbare eller truet på eller umiddelbart op til det ansøgte husdyrbrug.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for:

Besætningen gennemgås regelmæssigt sammen med dyrlæge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres. Gylletanke bliver kontrolleret hvert 5. år af autoriseret kontrolant. Der føres medicinjournal. Ejendommens forbrug registreres løbende, kan dokumenteres med udskrift af revisionsliste.

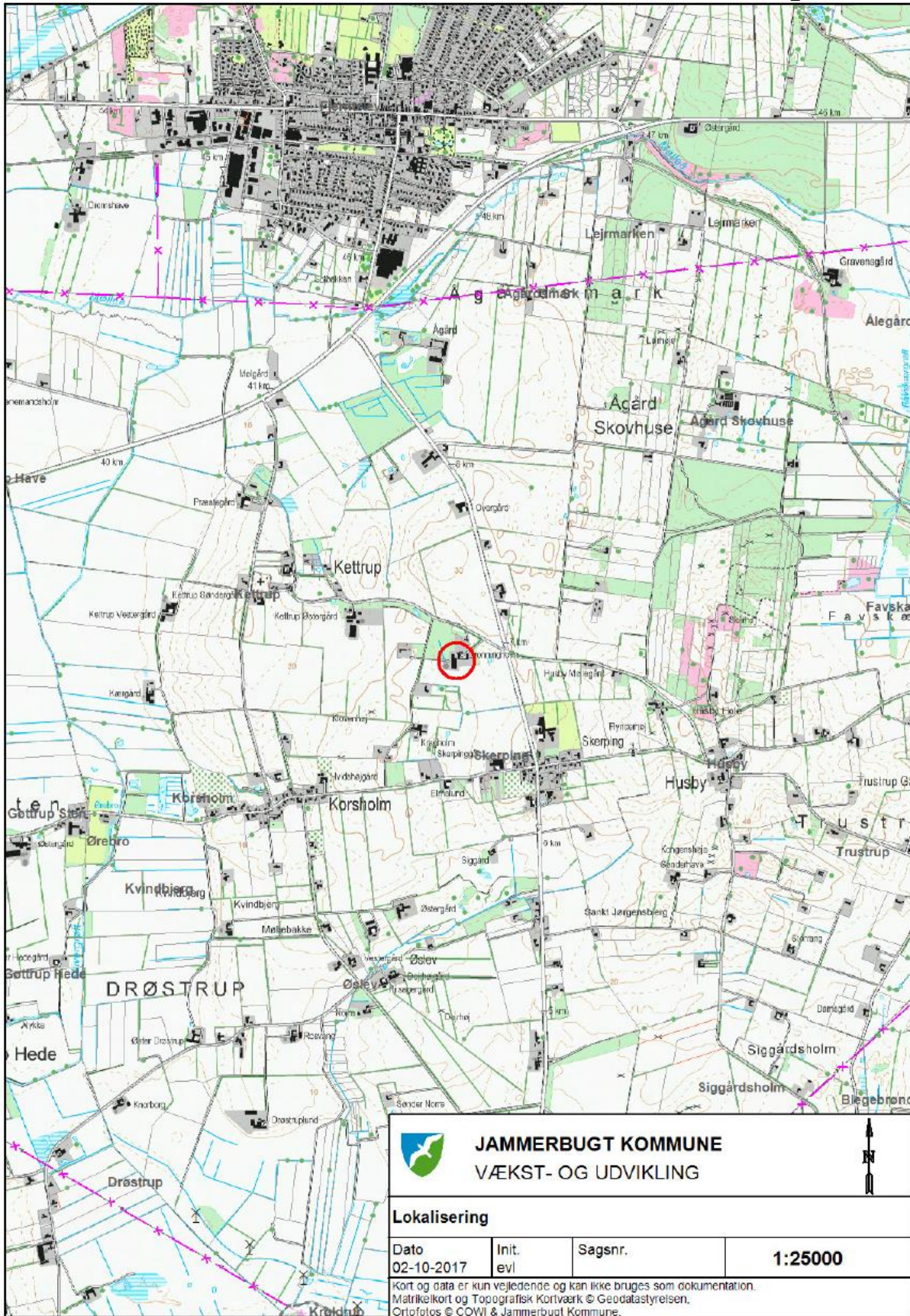
Alternativer og 0-alternativet

Ansøger har redegjort for:

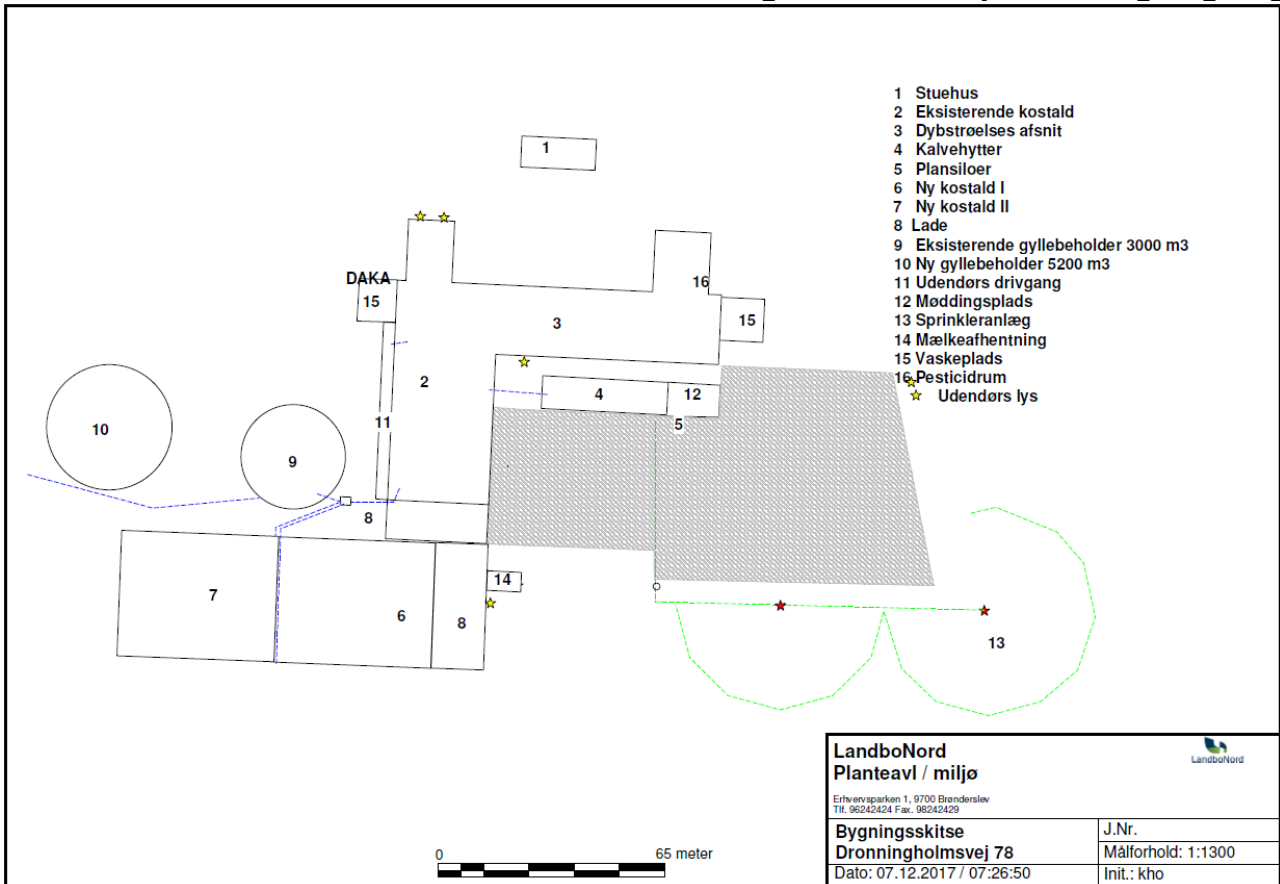
Et alternativ til udvidelsen er at etablere en kvægproduktion på en anden ejendom. Ved at samle produktionen på én ejendom opnås imidlertid en række stordriftsfordele, samtidig med at det daglige arbejde og tilsyn med dyrene lettes.

0-alternativet. I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder, skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg.

Bilag 1: Lokalisering

Bilag 2: Situationsplan/Anlægstegning

Bilag 3: Ammoniak fra anlæg og natur

